

SÅ SLOPAS DIN GOLFBANA

I Skåne finns 1 401 golfhål och alla ska värderas vart tionde år. Vi följde med banvärderingslaget när Hildesborgsbanan i Landskrona skulle slopas. Så här gick det till.

Av CM Hellsten, 2012-04-18 09:19

CR

Uttrycket CR, som kan läsas på slopetabeller, står för Course Rating och är det antal slag som en scratchspelare förväntas använda över 18 hål och blir vanligtvis ett tal nära banans par.

Slopevärde

Uttrycket slopevärde eller slope, som också kan läsas på slopetabeller, är banans relativa svårighet för bogeyspelaren jämfört med svårighet för scratchspelaren. Om slope-talet är över 113 är banan relativt svårare för handicapspelaren än för scratchspelaren. Talet finns i formeln för beräkning av spelhandicap.

Göran Zachrisson önskade sig ett stort paket under julgranen hemma i det djurholmska radhuset. På etiketten skulle det stå "slopesystemet" och den inslagna presenten skulle innehålla h-e-l-a slopesystemet som Zacke sedan redan på annandagen skulle skicka vidare någon annanstans långt bort från den här planeten.

Nu kom inte tomten med en sådan klapp till den legendariske golfkommentatorn.

Inte till någon annan heller.

Slopen är inte slopad – och det av vissa kritiserade systemet finns kvar i Golfsverige även 2012.

United States Golf Associations högkvarter ligger i Far Hills, New Jersey, trekvarts bilkörning från Manhattan om trafiken tillåter. Där, i ett kontor på handicapavdelningen, satt Dean Knuth och funderade över hur man skulle kunna utveckla en metod för att värdera svårigheterna som finns på ett golfhål och en golfbana.

Dean Knuth kallas för Pope of Slope.

Hans system började användas i USA 1982, tolv år senare introducerades det i Sverige och 1996 var samtliga svenska banor bedömda enligt den nya mallen.

Banvärderingen bygger på en sammanvägning av längd- och svårighetsfaktorer. Den effektiva spellängden påverkas av hålets längd, höjdskillnad mellan tee och green, existerande dogleg eller tvingande lay-up (som innebär att man inte kan slå ett fullt slag), rullförutsättningar och förhärskande vind.

De detaljer som värderas när det gäller svårigheten på banan är topografin, fairway, ruff, bunkrar, out-of-bounds, vattenhinder, träd, greenmålet samt greenytan. Även psykologi värderas och är en funktion av de övriga svårighetsfaktorerna.

Hål 4 på Hildesborgsbanan vid Landskrona GK är ett par 4 som har tre utslagsplatser och mäter 296 meter från tee 54, 254 meter från tee 47 samt 219 från 41. Hålet har index 2. Det finns en stor damm till höger, out-gräns längs hela vänstersidan och träd som stör vid andraslaget.

Mitt på fairways smala första remsa – spelytan separeras av ett vattenfyllt dike som rinner hela vägen fram till och även runt om greenen – står en fyrboll där alla personer har på sig orange västar med gråa reflexremсор.

Det är Lars Olin, Kent Rodin, Sven-Erik Ivarsson och Helene Thomasson.

De står där u-t-a-n klubbor.

Kvartetten ingår i Skånes banvärderingssektions Team Väst som just nu är ute och värderar det fjärde hålet. Den här eftermiddagen har arbetslaget även sällskap av Sverker Körlin som håller på att skolas in i hur det går till vid en banvärdering. Gruppen verkar ha trevligt tillammans och stämningen är uppsluppen.

Lite på sidan om går Claes Sjöberg, som observerar processen och fungerar som vår ciceron. Han är ordförande i den skånska banvärderingssektionen och det är till honom som Team Väst efter rondens skickar all sammanställd dokumentation. Claes gör eventuella korrigeringar, räknar samman resultatet och jämför sedan facit med protokollet från den senaste värderingen för tio år sedan.

– Om det skiljer ett helt slag för en scratchspelare så reagerar jag direkt. Oftast är det utläggningen av slagen som är lite olika, förra gången kanske de gjorde en lay-up som vi inte har gjort nu och då finns det två skäl till det – vi mätte sämre på den tiden med mätthjul eller så har reglerna ändrats. Det är hårdare krav på att få göra en lay-up idag än på 90-talet, det behöver vara så mycket mer svårigheter i

landningsområdet. Förr räckte det med att det fanns en bunker som minskar in fairwaybredden men idag ska det vara en extrembunker eller vatten, säger Claes Sjöberg.

När alla i gruppen som varit med ute på fältet och gjort värderingen har sett över materialet och är överens skickas det vidare till den aktuella klubben, som har möjlighet att ifrågasätta resultatet och till och med begära en ny värdering.

Det här är värderingslagets andra varv på Hildesborgsbanan. Före lunch har de lagt ut slagen med hjälp av en hand-GPS. Vid en banvärdering utgår gruppen från två herrars och två damers spelförmåga och grundar sin bedömning utifrån ett spelmönster och en spellängd som USGA har bestämt.

De fastslagna officiella måtten anges i yards. En scratchspelare på herrsidan antas slå ett fullt slag från tee 250 yards (229 meter) med inkluderande rull, scratchdamen 210 yds (192 m) och bogeydamen 150 yds (137 m).

– Bogeyherren slår 200 yards (183 m) och då landar han 20 yards (18 m) kortare men landningspunkten får inte ske i något skräp. Därför hamnar vi kanske i ett läge där vi tvingas till en lay-up och måste lägga utslaget någon annanstans. Vi får inte lägga slagen på orimliga ställen bara för att måtten stämmer. Spelupplägget är det absolut viktigaste vid en banvärdering och därför måste det vara rätt längd på scorekortet. Det förekommer en del fel på den punkten och hur det kan passera i flera år förstår jag inte, säger Claes Sjöberg.

Efter förmiddagens pass står värderingslaget nu framme vid bogeyspelarens första landningsplats som har markerats med gul sprayfärg.

Där konstaterar lagledaren Lars Olin krasst:

– Det här är nog det jävligaste hålet som jag har varit med om att värdera. Bogeyspelaren får lägga upp två gånger och ruffen till vänster om fairway klassas som extremruff.

Claes Sjöberg förtydligar:

– Out-of-bounds och extremruff är i princip samma sak eftersom man antar att en boll som går ut i en extremruff inte hittas och hittar man den så får man inte ut den därifrån, så det är ungefär lika stort straff som att ligga out.

Just när värderingslaget står och diskuterar detta dyker det upp två golfare på tee. De ska slå ut. Och vinkas fram när alla orange västar tagit sig ut till ruffkanten.

Det är en strålande solig dag, inte många moln syns på den vackra himlen och in från Öresund sveper en skön svag bris. Efter kontroll i äldre värderingar och studier av vindstatistik från SMHI bedöms banan ha en förhärskande vind av 10–12 miles/hour (~5 m/s) från västlig riktning.

Ute på banan har värderingslaget med sig ett protokoll, som heter Course Rating Form, där varje spelares alla svårigheter ges ett tabellvärde från 1 till 10. Värdet justeras sedan med hänsyn till omständigheter som försvårar eller förenklar varje slags utförande.

Om bogeyherren slår för fullt på Hildesborgsbanans fjärde hål hamnar han framme vid bron över till fairways andra etapp och då sätter han allt i spel och har alla träd i vägen fram till green. Därför har värderingslaget nu beslutat att göra en lay-up på 180 yards (165 m) från tee 54. Andraslaget måste kortas av med 76 yards (69 m) för att få säkert avstånd till nästa vattenhinder och då återstår ett kort inspel på 49 yards (45 m).

– Att behöva lägga upp två gånger på samma hål är ju en av de allra tråkigaste situationerna, säger Claes Sjöberg.

Den kvinnliga scratchspelaren måste också göra lay-up på sitt utslag för att inte gå i vattnet kort om green. Hennes utslag blir därför 190 yards (174 m) och inspelet 49 yds (45 m).

De andra två kan spela sina fulla slag. Den manlige scratchspelaren har ett utslag på 250 yards (229 m) och ett inspel på 74 yds (68 m) medan bogeydamen slår 150 yards (137 m) från tee och sedan har ett inspel på 89 yds (81 m).

Fairway vid landningszonerna är olika breda och ger därför olika värde. Bogeyherren och scratchdamen som har gjort två respektive en lay-up får avdrag men bogeyherren får även ett tillägg eftersom hans fairway vid första landningsytan är

begränsad på grund av svårigheter som vattenhinder, träd och out-gräns. Värderingen av fairway blir därför 6 för bogeyherren och 3 för de övriga kategorierna.

För alla spelare bedöms inspelet ske från en yta i nivå med greenen och med visst problem att få god och plan stans. Det ger därför en trea i protokollet för topografi.

Claes Sjöberg ställer sig och blickar bort mot greenen.

– Härifrån ska värderingslaget också bedöma hur själva greenytan syns och det är inga problem. Det finns dock en grej som lurar ögat, det ser inte ut att luta så mycket.

Lagledaren Lars Olin fortsätter:

– Det är en SS-green, steeply sloped, och det betyder att det rullar tre gånger så mycket nedför som uppför. Och stimpen ligger mellan 8'1" och 9'4".

Värderingslaget har nu med hjälp av två golfbilar förflyttat sig bort till greenområdet och efter en inspektion sätter de sig och summerar hål 4. Lars Olin och Kent Rodin tar hand om de två herrarnas siffror medan Sven-Erik Ivarsson och Helene Thomasson går igenom scratch- och bogeydamens facit.

Den ena läser i USGA:s banvärderingsmanual och tar fram tabellvärdet som grundar sig på längd- och svårighetsfaktorer medan den andra personen skriver ner resultatet i Course Rating-formuläret.

När Lars och Kent är klara stämmer de av med sina kollegor. Det blir en diskussion om några punkter men ganska snart kan laget ändå enas om ett resultat.

– Varje liten siffra är värt hundra delen av ett slag så man får inte lägga ner extremt mycket tid på detaljerna, säger Claes Sjöberg.

Hur lång tid tar det egentligen att värdera en hel bana?

– När det gäller 18 hål så brukar vi räkna med två dagar. Först mäter vi och lägger ut spelet en dag och om det är svåra hål att lägga ut slagen på med mycket lay-up och dogleg så kan det ta upp till nio timmar. Själva värderingen tar i allmänhet lite kortare tid, fem till sex timmar. I bland kan man på ett rakt och enkelt par 5-hål åka direkt från tee till green och ställa sig där och göra jobbet på kanske två minuter. Det här fjärde

hållet tog ovanligt lång tid och det beror inte bara på att Svensk Golf var på plats utan också på att det är så mycket grejer på vägen och så fort man gjort ett upplägg får det konsekvenser längre fram. Då är det inte bara att rusa igenom, säger Claes Sjöberg.

Efter 52 minuter på Hildesborgsbanans fjärde hål åker det orangefärgade arbetslaget vidare till 17:e tee för att fortsätta sitt banvärderingsarbete.

Ännu ett av Skånes 1 401 hål ska ses över.